

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

6. Extrinsecas mortis caussas iuueni magis, quàm seni esse timendas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

humori nativo cohæret, tamquam pabulo quo pascitur & sus-
tentatur, sicut ignis lignum, ita humorem illum identidem de-
pascitur & conficit. Tamen autem assida vegetatione resar-
ciatur, non tamen resarcitur secundum eam vim ac puritatem,
quam primò habuit; itemque, quia omne agens naturale, dum
agit, etiam vicissim patitur, sit ut semper magis ac magis debili-
tetur. Vnde ortum habet corruptio sanitatis, infirmitas virium,
sensuum imbecillitas, incommoda senectutis, & tandem mors.
Haec itidem causa non minus locum habet in juuenibus, quam
in senibus; aliquando etiam magis. Nam quò vehementior est
in juuene calor, eò plus nativi humoris deuorat & absunt; vt
natura tantum non possit semper restituere, licet alioquin plus
restituat, vnde in maius crescere & augmentum accipere possint.
Ea de causa vidimus saepe fortissimos ac robustissimos citissime
interire; & si pinguem ac validum inuadat febris, aiunt Medici,
eum grauius laboraturum, quam, si febris nihil in eo alimenti
reperisset. Interim frequenter debiles admodum, & qui semper
habent aliquid in corpore reficiendum, in multis annos viuunt;
nempe, quia in ipsis longè intensa minus est actio caloris, quam
in validis illis Trossulis & Entellis.

VI.

Martial. l. 4.
ep. 28.

Tertiò, mortis causa sunt ea, quae extrinsecus homini per-
niciem exitiumque moliuntur; vt aér pestilens, aqua suffocans,
terra obruens, ignis adurens, sœua & venenata animalia, homi-
nes inimici, quin & inimici dæmones, & mille alia talia. Quid
enim hominem occidere non potest? Aut ubi mors non est, si iug-
latis aqua? ait ille de stiria decidente, & juuenem perimente;
quid non possit mortem inferre, si vuæ acinus suffocavit Anacre-
ontem? Si araneæ gutta, si viperæ denticulus vitam euerit?
Si tot hastæ, tot mucrones & pugiones, si tot sclopi & tormenta
bellica in mortes hominum præparantur? Alij saxis, alijs tegu-
lis compluuntur. Plurimi impressione aciculæ perierunt. Quod
siigitur hanc tertiam caussam spectemus, fatendum erit, his om-
nibus tantò magis obnoxios esse juuenes, quanto minus cauti
perieula quæque aggrediuntur, ijsque etiam se vltro ingerunt
atque immiscent. Senex experientia longa doctus, omnia me-
tuit, omnia circumspicit, & didicit se se contra omnia discrimi-
na con-

na conseruare; scit quid vitandum, quid in opem vocandum sit. Juuenes è diuerso, omnia tuta putant, quia nondum sciunt anguem in herba latere. Quæ ergo non vident, non timent. Quæ non timent, etiam vltro appetunt & sestantur. Quin & vi-ribus ac valetudine freti, omnia audent. Dum ergo senex sibi attendens parciùs bibit; juuenis intrepide cymbium Herculis exhaerit. Non illum aér, non aquæ terrent; volat, natat, nul-lum metuens profundum; subit aggeres, excipit ignes; & si ho-sis deest, hostem sibi facit prouocando. Quare sicut infantes sine nutrice citò cadunt, ita juuenes sine solicitudine periculi periculis se permittunt. Nutrix si adest, tenet ruentem; sic se-nes ipsa sua se cura retinent in vita; dum juuenes incurij obuijs casibus capiuntur. A cocis solet peti similitudo. Illi si ollam ha-bent veterem, debilem, exustam, attentissimè eam tractant, le-ni motu, & vtrâque manu foco apponunt, ne frangatur: at no-vam ac recentem dum fidentiùs incuriosiusque reponunt, fran-gunt. Sic senex, vt olla vetus, sibi ipse attendit; juuenis vt olla recens, sibi ipse fudit, vnde multa audet, multa tentat. Quid mi-rum si citiùs frangatur? Nonnè plures natando juuenes per-eunt, quâm senes? nonnè plures saltando rumpuntur in juuen-tute, quâm senectute? Qui pluries duellis cadunt? qui bellis? nonnè juuenes?

Qui tamen hoc non credunt, nempe se magis de vita peri-clari, sed imaginantur sibi omnes longiorem vitam. Quibus errorem suum robustis verbis inculcat S. Iacobus. Ecce, inquit, Iacob. 4. 13. qui dicitis: *Hodie aut crastino ibimus in illam ciuitatem, & faciemus ibi quidem annum, & lucrum faciemus: qui ignoratis quid erit in crastino. Quæ est enim vita vestra? vapor est ad modicum parens, & dinceps exterminabitur.* Cur autem hoc non credunt adolescen-tes? cur se in Italianam, Galliam, Hispaniam ituros, magnos in-aulis futuros sperant? ob multas rationes. Nam primò ea, quo-rum nullum adhuc indicium sentimus, non solemus curare; præ-sertim si adsint in contrarium argumenta. Cùm ergo adolescens sanum se ac robustum videt, statim coniicit, non tam subitò se moriturum. O puer imprudens, cur mari tranquillo credis? quan-ta quâm subitò malacia in quantam mutari potest tempestatem?

VII.

XXX

Secundò